
De invoering van de ecocheque is nu echt een feit

CAO nr. 98 betreffende de ecocheques van 20 februari 2009 (www.nar.be)

KB van 14 april 2009 tot invoeging van een artikel 19quater in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (BS 20 mei 2009, 2 de uitgave)

Sinds het interprofessioneel akkoord 2009-2010 is ons land een nieuwe cheque rijker, de ecocheque.

Naast maaltijdcheques, cultuurcheques en sportcheques kunnen bedrijven nu ook ecocheques aan hun werknemers geven.

De spelregels voor de toekenning en het gebruik van de cheques zijn vastgelegd door de Nationale Arbeidsraad in de CAO nr. 98. Een KB van 14 april 2009, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 mei 2009, bepaalt de voorwaarden waaronder de cheques vrijgesteld zijn van socialezekerheidsbijdragen. Eén en ander geldt met ingang van 1 maart 2009.

In deze nieuwsbrief geven we u een bespreking van de inhoud van de CAO nr. 98 en van het KB.

Wat is een ecocheque?

Ecocheques zijn cheques die een werkgever toekent aan zijn werknemers en die bestemd zijn voor de aankoop van ecologische producten en diensten.

Welke ecologische producten en diensten kunnen met de ecocheque aangekocht worden?

De cheques kunnen enkel gebruikt worden voor de aankoop van producten en diensten die expliciet vermeld zijn in de lijst van ecologische producten en diensten die gevoegd is bij de CAO nr. 98. De lijst kan jaarlijks worden herzien.

De lijst is opgebouwd rond zes ecologische doelstellingen:

1. energiebesparing
2. waterbesparing
3. duurzame mobiliteit
4. voorkoming van afval
5. ecodesign (producten en diensten met het Europese ecolabel)
6. natuur

Bij elke doelstelling hoort een lijst met producten en diensten.

Bij de eerste overhandiging van de ecocheques moet de werkgever zijn werknemers informeren over de inhoud van de lijst van ecologische producten en diensten die met de ecocheques kunnen worden aangekocht.

Onder welke voorwaarden zijn de cheques vrijgesteld van socialezekerheidsbijdragen?

De voorwaarden waaronder de cheques vrijgesteld zijn van socialezekerheidsbijdragen, vertonen grote gelijkenissen met die gesteld voor de maaltijdcheques (zie www.sociaalcompendium.be). Aldus zijn de cheques vrij van socialezekerheidsbijdragen onder de volgende voorwaarden:

- de toekenning van de ecocheque moet vervat zijn in een **CAO op sectorieel vlak of op ondernemingsvlak**;

Kan dergelijke CAO niet worden gesloten bij gebreke van een vakbondsafvaardiging of gaat het om een personeelscategorie waarvoor het niet de gewoonte is dat deze door zulke CAO wordt beoogd, dan mag de toekenning geregeld worden door een individuele overeenkomst. Die overeenkomst moet schriftelijk zijn en het bedrag van de ecocheque mag niet hoger zijn dan dat voorzien bij CAO in dezelfde onderneming.

- de CAO of individuele overeenkomst bepaalt de **hoogste nominale waarde** van de ecocheque, met een maximum van **10 euro per ecocheque**, evenals de **frequentie van toekenning** ervan gedurende een kalenderjaar;
- de ecocheque wordt **op naam van de werknemer** afgeleverd;

Deze voorwaarde wordt geacht te zijn vervuld als de toekenning ervan en de daarop betrekking hebbende gegevens (aantal ecocheques, bedrag van de ecocheque) voorkomen op de individuele rekening van de werknemer, overeenkomstig de reglementering betreffende het bijhouden van de sociale documenten.

- op de ecocheque staat duidelijk vermeld dat zijn **geldigheid tot 24 maanden beperkt** is, vanaf de datum van zijn terbeschikkingstelling aan de werknemer en dat hij slechts mag aangewend worden voor de aankoop van producten en diensten met een ecologisch karakter die zijn opgenomen in de lijst bij de CAO nr. 98;
- de ecocheques kunnen **geheel noch gedeeltelijk voor geld omgeruild** worden;
- het totale bedrag van de door de werkgever toegekende ecocheques mag niet meer bedragen dan **125 euro per werknemer voor het jaar 2009 en 250 euro per werknemer voor de daarop volgende jaren**;
- de ecocheque mag niet verleend worden ter vervanging of ter omzetting van loon, premies, voordelen in natura of van enig ander voordeel of van een aanvulling hierbij al dan niet bijdra-geplichtig voor de sociale zekerheid.

Hoe wordt het aantal aan de werknemer toe te kennen cheques berekend?

Zoals we al vermeldden, worden de waarde van de ecocheque en het aantal keren dat er in de loop van het jaar ecocheques worden toegekend, vastgelegd in een CAO op ondernemings- of sectorvlak of in een individuele overeenkomst.

Met dien verstande dat:

- de hoogste waarde die een ecocheque mag hebben 10 euro is;
- een werknemer in 2009 voor maximum 125 euro aan ecocheques mag ontvangen en vanaf 2010 maximum 250 euro per jaar aan ecocheques mag ontvangen.

Artikel 6 van de CAO nr. 98 voorziet in een wijze van berekening van het aantal aan elke werknemer toe te kennen cheques. De algemene regel is de regel "pro rata temporis".

De werknemers die tijdens het kalenderjaar beginnen of stoppen met werken in een onderneming waar ecocheques gebruikt worden, hebben minstens recht op cheques in verhouding tot het aantal dagen dat ze verbonden waren met een arbeidsovereenkomst met die werkgever.

Dat geldt ook voor werknemers die in de loop van het kalenderjaar veranderen van personeelscategorie en dus bv. overstappen van de arbeiders- naar de bedienden-CAO.

Indien de arbeidsovereenkomst tijdens een kalenderjaar wordt geschorst, moet bij de berekening van het aantal ecocheques op zijn minst rekening worden gehouden met het aantal dagen waarvoor de betrokken werknemer loon of vakantiegeld heeft gekregen.

Een aantal dagen worden gelijkgesteld met dagen waarvoor de werknemer loon heeft gekregen:

- dagen van moederschapsverlof;
- 15de tot 31ste dag van arbeidsongeschiktheid met aanvullende vergoeding.

Er moet wel opgemerkt worden dat dit een minimum is. Bij overeenkomst kan uiteraard verder worden gegaan, bv. door aanvullende gelijkstellingen te voorzien.

Ester Van Oostveldt.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 08-09, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
